

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Cursus Biennalis Studii Canonici, Sive Succincta Et
Methodica Sacrorum Canonum Explanatio**

Engelhard, Johann Martin

Moguntiae, 1700

Titulus VI. De Clerico ægrotante vel debilitato.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63255](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63255)

TITULVS VI.

De

Clerico ægrotante vel debilitato.

QUÆRES 1. An clericus ægrotans percipiat omnes beneficii sui fructus, & distributiones quotidianas? Resp. Affirm. licet enim beneficium detur propter officium ut *est. præcedente* diximus, ideoque qui hoc præstare nequit, obtinendi beneficii in capax sit, tamen postquam Clericus in beneficio semel investitus est, non removetur, sed percipit omnes fructus, imò & distributiones quotidianas, licet ob gravem Infirmi-
tatem, senium mutilationem, officio suo fungi nequeat *cap. 1. §. 2. h. t.*

QUÆRES 2. Qualis infirmitas requiratur, ut clericus distributiones lucrari possit. Respond. requiritur ut sit infirmitas gravis, non morbus scholaris, quæ vel per iuramentum ipsius infirmi assertionem, vel per attestationem medicorum, vel denique per aspectum corporis probatur, & semel probata tam diu præsumitur, donec contrarium probetur. *mascardus. de probat. conclus. 879.* neque sufficit sola infirmitas, sed insuper debet esse immediata causa absentiae; hinc si quis dum sanus est non solet interesse divinis, etiam dum ægrotat, distributionibus carebit *Covarr. l. 3. par. resol. c. 13. n. 8.* & alij communiter.

QUÆRES 3. An dicta procedant, tam de beneficiatis simplicibus, quam curam animarum habentibus? Resp. Ea de beneficiatis simplici-
bus

bus intelligenda esse. Alia longè ratio est Curatorum; horum enim absentia ex quacunque demerita causa procedat, cum animabus subditis noceat, per Coadjutorem suppleri debet, assignatâ illi ex redditibus Ecclesiæ portione congruâ, quâ honestè sustentari possit *cap. fin. b. t.* Coadjutor vero alius temporalis, alius cum futura successione; temporalem cuiusvis assumere licet; cum futura successione autem non nisi ex gravibus causis, & quidem cum consensu superioris, ad quem spectat confirmatio, sic in assumendo Coadjutore ab Episcopo requiritur consensus Pontificis; in aliis Prælati inferioribus sufficit ordinariorum consensus. hanc materiam de Coadjutoriis, in praxi utilissimam, aut in iure communis ignotam & à paucissimis auctoribus fundamentaliter traditam, ut bene intelligas, pauca hæc observabis.

§. UNICUS.

De

Coadjutoris germaniæ.

QUÆRES I. Quis dicatur coadjutor, & quid pro eo assumendo requiratur? Resp. Coadjutor est persona ab Episcopo electa in coadjutorium officii pastoralis, cui ipse ex causa solus præesse nequit; qui ut spem successionis habeat, necesse est Consensus Pontificis accedat. Coadjutor enim conceditur ex merissimâ gratia Pontificis, ac proinde negari potest Episcopo & toti capitulo petentibus, ut igitur petitus Coadju-

Curator à Pontifice admittatur, & sic de futurâ successionem reddatur securus tria requiruntur. 1mo. Necessitas, vel evidens utilitas Ecclesiæ *Trident. sess. 25. cap. 7. de reform. 2do. consensus coadjuti, id est Episcopi petentis coadjutorem, 3io. consensus capituli vel totius vel maioris ejus partis. circa quæ tria requisita.*

QUÆRES. 2. Qualis debeat esse utilitas? Resp. utilitas prædicta debet esse concernens majus servitium Dei vel Ecclesiæ; unde exprimendæ non sunt rationes Coadjuto, vel Coadjutori utiles privatim, nec etiam motiva utilitatem solummodo temporalem spectantia; v. g. tenuitatem reddituum &c. sed exprimi debent rationes publicæ v. g. adversa valetudo Coadjuti, difficultates & pericula timenda ex sedis vacantia, resistantia Inimicis & præcipuè hæreticis bona Ecclesiæ in vasuris faciendâ, Schismata in electione timenda cum gravissimo damno ecclesiæ quibus prævenire necesse sit, calamitas publica cui subveniri possit à tali persona &c. & hæc necessitas publica & defensio ecclesiarum germaniæ ab hæreticis, unicum ferè motivum est quare in germania concedatur non solum pluralitas beneficiorum sed & Episcopatum; unde hoc motivum in omni fere gratiâ exprimi debet; dixi quod debeat exprimi, hoc enim sufficit licet evidenter non proberetur, quia in hoc germani habent intentionem pro se fundatam in Jure ex iis quæ scripsit Cardinalis pallavic in *hisor. Concil. Trid. lib. 24. c. 12. n. 11* & *sagnan. in cap. dudum de elect. n. 29.*

QUÆRES. 3. Qualis in Coadjuto requiratur consensus? Respond. Consensus Coadjuti potest dari vel indifferenter, consentiendo nim,

in eum quem capitulum nominaverit, quem tamen
à capitulo postea nominatum non tenetur admittre
si personam ejus coadjuto non placuerit, propter
periculum captandæ mortis, & quia invito no-
datur Coadjutor; vel datur consensus super certa
aliquâ personâ, & tunc capitulum aliam nominare
nequit, ex ratione dictâ.

QUÆRES. 4. An & qualis requiratur
consensus in capitulo? Resp. Consensus capituli
non debet esse formalis vel capitulariter factus, sed
sufficit undecunque collectus, ut scribit *matthæus ad
concordatorem germanie n. 230. § n. 180.* hinc necesse
non est, ut capitulares capitulariter congregati eligant
aut postulent personam in Coadjutorem assumen-
dam, quia modus iste locum habet, sede vacante
undè huc intrant regulæ canonicæ, de his quæ
fiunt à majori parte capituli; ex quo sequitur, siquidem
aliàs canonicè impeditus in coadjutorem pos-
tuletur, non esse necessarias duas tertias votorum,
sed sufficere consensum coadjuti & majoris partis
capituli; duæ tertiæ enim votorum requiruntur
tantum in postulatione sede vacante factâ, ita judi-
catum Romæ anno 1694. in coadjutoria moguntina
pro majori claritate.

Nota 1. Pro majori facilitate impetrandi Coad-
jutoris, consultissimum est, ut Coadjutus, prius-
quam à capitulo nominetur certa persona, suppli-
cet pontifici an hanc vel illam personam, casu quo
eligenda foret, confirmare velit, sic enim cogniti-
voluntate Pontificis, longè faciliiori modo nego-
tium accelerare poterit.

Nota, 2. in instrumento coadjutoria non de-
bent

bent capitulares, dicere se eligere vel postulare & postulationis vel electionis confirmationem petere, hæc verba enim displicent romanis & sæpius ansam præbent reiicendi Coadjutoris; sed ponere debent, se consentire, & petere, ut Pontifex dignetur huiusmodi Coadjutorem concedere.

Nota denique 3. Instantia vel preces quæ offeruntur Pontifici in ordine ad habendam coadjutorem, fieri debent nomine coadjuti & capituli; quia si coadjutor ipse petat, tanquam ambitiosus reiicitur. Exemplum fuit anno 1691. In coadjutoria NN. in qua agens certi cuiusdam principis qui coadjutoriam querebat, conceperat supplicam nomine ipsius principis tanquam coadjutoris, quod nisi melioribus consiliis fuisset emendatum, tota res abiisset in vanum. in paucis hisce totam habes coadjutoriae substantiam, & procedendi methodum, quam, dum Coadjutorem elegeris, observabis.

TITVLVS VII.

De

Institutionibus.

QUÆRES 1. Quid sit institutio Resp. Institutio proprie dicta est concessio sive collatio beneficii non libera, quæ sit ad præsentationem patroni; hæc ad obtinendum beneficium adeo necessaria est, ut si quis absque eâ, beneficium occuparet, ius ad rem per præsentationem obtinere amitteret. *cap. 1. de R. i. in 6* ubi, dicitur beneficia non nisi canonicâ Institutione acquiri. ut verò sit canonica, requiritur potestas in instituyente, & habilitas ex parte Instituenti;

U 2

QUÆ-